

Zitting 2003-2004

24 september 2003

BEKNOPT VERSLAG

MORGENVERGADERING

INHOUDSOPGAVE

Verklaring van de Vlaamse regering

- Algemeen maatschappelijke situatie en krachtlijnen van de begroting 2004
(Sprekers : de heren Eric Van Rompuy, Luc Martens en Francis Vermeiren, mevrouw Sonja Becq, de heren Miel Verrijken, André Denys, Carl Decaluwe, Filip Dewinter en Bruno Tobbacq en mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, minister Patricia Ceysens, minister-president Bart Somers, minister Dirk Van Mechelen, minister Renaat Landuyt, minister Marleen Vanderpoorten en minister Marino Keulen)

3

Regeling van de werkzaamheden

11

Berichten van verhindering

11

MORGENVERGADERING VAN WOENSDAG 24 SEPTEMBER 2003

Voorzitterschap van de heer Norbert De Batselier, voorzitter

– *De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.*

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING

Algemeen maatschappelijke situatie en krachtlijnen van de begroting 2004

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de bespreking van de verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2004.

De heer Eric Van Rompuy : Minister-president Somers schittert door de aandacht die hij heeft getrokken met zijn voorstel om de Olympische Spelen in Vlaanderen te laten plaatsvinden in 2016, terwijl de heer Stevaert deze keer een gratis gasaansluiting vraagt voor alle Vlaamse burgers. Waarom zou CD&V dan geen gratis internetaansluiting, een luchthaven op een kunstmatig eiland en een wereldtentoonstelling in Mechelen in 2018 vragen ?

De verleiding is blijkbaar groot om negen maanden voor de verkiezingen een mediaspektakel op te voeren in de strijd om de kiezers. Intussen stapelen de economische en sociale problemen zich op : de werkloosheid stijgt, de wachtlijsten voor betaalbare woningen, kinderopvang en opvang van mensen met een handicap groeien aan, de prijzen van de rusthuizen stijgen, investeringen in schoolgebouwen laten jaren op zich wachten. CD&V wil de problemen van de gewone mensen wél aanpakken. Wij willen de Vlaamse verkiezingen niet laten verworden tot een groot opbod van stunts. De inzet is daarvoor te groot.

De paars-groene regering slaagt er duidelijk niet in de economische logica te verzoenen met de samenhangingsgedachte. Of zoals Balkenende zegt : de socialisten zijn niet solide genoeg, de liberalen niet sociaal genoeg. Toen er wel nog voldoende financiële middelen voorhanden waren, heeft deze regering de verkeerde budgettaire keuzes gemaakt. Denk maar aan het stopzetten van het budgettaire groeipad dat toenmalig minister-president Van den Brande had uitgetekend voor het wetenschappelijke onderzoek.

Vorig jaar verkondigde minister-president Dewael hier nog dat de economie een dipje had, maar dat even wachten voldoende zou zijn om de problemen op te lossen. Dat hij de bal volledig missloeg, blijkt uit de inhoud van het rapport-Smets en het rapport-Sleuwaegen. De werkzaamheidsgraad daalt, terwijl de werkgelegenheidsproblemen in Vlaanderen structureel blijken te zijn. De economische dynamiek stopt, het concurrentievermogen blijft achterop. Het aantal startende ondernemers is de voorbije vier jaar met 40 procent afgenomen, terwijl Vlaanderen als aantrekkingspool voor buitenlandse investeringen slechts op de achttiende plaats staat in Europa.

Minister Patricia Ceysens : De cijfers in het rapport-Sleuwaegen hebben betrekking op de periode 1995 tot 2000. We weten wie de beleidsmakers toen waren, maar eigenlijk is dat niet belangrijk. Wat wel telt, is de vraag wat we met deze cijfers zullen doen.

De heer Eric Van Rompuy : Het rapport toont aan dat minister-president Dewael het bij het verkeerde eind had toen hij zei dat het economische herstel er automatisch zou komen. Deze regering heeft in tijden van overvloed de verkeerde budgettaire keuzes gemaakt en zo het economische instrumentarium gedestabiliseerd.

Het gevolg is een achterstand op het groeipad dat afgesproken was in het Pact van Vilvoorde. De minister-president zelf stelt dat 85 procent van de doelstellingen niet gehaald zijn. Om de verloren jaren Stevaert-Dewael te keren, komt er nu enkel een relanceplan ter waarde van 175 miljoen euro .

Minister-president Bart Somers : Ik heb gezegd dat slechts 85 procent van de doelstellingen gerealiseerd

zijn.

De heer Eric Van Rompuy : In het pact staan 21 doelstellingen over het aantal starters, de werkzaamheidsgraad, de vormingsinspanningen. Geen van die doelstellingen is gerealiseerd, men is er zelfs op achteruitgegaan. De inspanningen van het relanceplan zijn te beperkt en komen te laat : 175 miljoen euro extra op een Vlaams BNP van 180 miljard euro. Veel maatregelen hebben we trouwens al twee jaar geleden gehoord, zijn al aangekondigd in de kranten, maar nooit voorgesteld in het parlement of uitgevoerd. Nu het moment aangebroken is om echte impulsen te geven, is het geld op.

De betalingskredieten voor economie zullen in 2004 met 11,4 procent dalen terwijl we net nu behoefte hebben aan maximale investeringsstimuli. De sociale partners hebben berekend dat alle werklozen binnen de 3 maand een opleiding aanbieden jaarlijks 300 miljoen euro extra zou kosten. Dat bedrag is niet terug te vinden in de begroting.

Minister Dirk Van Mechelen : In het toelichtingboekje trachten we de begroting 2004 zo gedetailleerd mogelijk te beschrijven. De cijfers moeten echter correct geciteerd worden. In het boekje staat dat we in de budgetcontrole 2003 de doorstorting van de middelen aan het Limburgfonds voor een bedrag van 34 miljoen euro opnemen. Bij de vergelijking is dus een correctie noodzakelijk.

De extra kredieten voor economie en werkgelegenheid, het zogenaamde relanceplan, komen op een begrotingsruiter bij de minister van Financiën. Dat is een provisioneel krediet dat wordt verdeeld naargelang er acties ondernomen worden. Daarenboven komt er 50 miljoen euro lastenverlaging voor de ondernemingen. Dat bedrag staat natuurlijk aan de middelenzijde en niet aan de uitgavenzijde.

De heer Eric Van Rompuy : Iedereen weet dat er minder investeringen verwacht worden en dat het callsysteem gebaseerd is op minder middelen. Eigenlijk had men in meer middelen moeten voorzien om de investeringen te stimuleren.

Minister Renaat Landuyt : De begeleiding van werkzoekenden binnen de drie maanden zal ons, zonder ondersteuning van de federale overheid, 33 miljoen euro kosten.

De heer Eric Van Rompuy : Diverse sociale partners van de VDAB, Unizo en ACV, bevestigen dat de reële kosten 300 miljoen euro zullen bedragen. Ook in de praktijk zal het moeilijk zijn om alle werkzoekenden in drie maanden op te leiden.

De inspanningen voor levenslang leren hebben trouwens geleid tot minder opleidingen. Dat blijkt uit het rapport-Smets. Minister Vandenbroucke is scherp voor het falende beleid inzake vorming. De jobkaart heeft niet gezorgd voor 40.000 nieuwe jobs, maar slechts voor 424.

En zo wordt er elke week wel een nieuw idee gelanceerd, maar de resultaten zijn pover. Een regering moet acties ondernemen en er bovenal voor zorgen dat vorming en ontwikkeling er niet op achteruitgaan.

Minister Marleen Vanderpoorten : Bij levenslang leren rekenen we niet alleen opleidingen van de VDAB en het volwassenenonderwijs, maar ook in het hoger onderwijs, het VIZO en het socio-culturele vormingswerk. Het levenslang leven heeft dan wel grote sprongen vooruit gemaakt.

De heer Eric Van Rompuy : In het rapport-Smets staat dat levenslang leren gedaald is van 7,5 procent naar 6,7 procent. Het Europese gemiddelde is 8,5 procent, het streefdoel van 2010 is 12 procent. De regering blijft zelfs de cijfers van dit officiële rapport negeren. De toestand is niet hopeloos maar er moet een efficiënt beleid gevoerd worden en geen aankondigingpolitiek.

Een topman van Agoria stelde dat na het innoverende beleid van de DIRV-actie in de jaren tachtig Vlaanderen zelfvoldaan wegdommelde in het comfort van de hoogconjunctuur. De Vlaamse regering wordt nu geassocieerd met de gratispolitiek, niet met fundamentele hervormingen.

Onze fractie reageert anders. Wij vinden dat alles moet gezet worden op de kenniseconomie. Mythische verklaringen over sporttempels zijn uit den boze.

De financiële situatie zou goed zijn. Dat is in tegenspraak met tal van verklaringen niet alleen van de Hoge Raad van Financiën, het Rekenhof en de SERV, maar ook van de minister-president op 11 juli. In de zomermaanden was er een circulaire om de uitgaven aan banden te leggen. Topmensen van de administratie bevestigen ons dat tal van kredieten geblokkeerd zijn en dat men langer moet wachten om subsidies en andere toelagen uit te keren. Desondanks weigert de Vlaamse regering de financiële moeilijke situatie te erkennen.

De circulaire zal op 1 oktober ingetrokken worden, maar topmensen bevestigen mij dat 450-500 miljoen euro niet zal vastgelegd worden. Er zijn dus geen besparingen maar de kredieten worden gewoon niet uitgevoerd en doorgeschoven naar de volgende jaren. De waarheid zal bovenkomen, na de verkiezingen.

Minister Dirk Van Mechelen : In de commissie is reeds een uitvoerig debat gehouden over de begroting en de kassituatie. Bovendien zijn de aanmoedigingspremies niet geblokkeerd. In juli 2002 was de kloof tussen inkomsten en uitgaven 0,7 procent, waar die in 2003 niet minder dan 7 procent bedroeg. Dit is een voldoende reden voor de minister van Begroting om in te grijpen. Op 3 oktober zal aan de Vlaamse regering een verslag worden voorgelegd over de uitvoering van de begrotingsrichtlijn. Onze ambitie is een overschot te behalen op het einde van het jaar.

De heer Eric Van Rompuy : Blijft dat 450 tot 500 miljoen nog niet werd vastgelegd door de ministers. Ik noem de Vlaamse begroting daarom een dopingbegroting, aangezien niemand weet hoe de reële situatie eruitziet. Op het terrein kan men duidelijk vaststellen dat bepaalde subsidies niet werden uitbetaald. De laatste twee maanden werden bijvoorbeeld geen aanmoedigingspremies uitgekeerd. De SERV stelt dat de budgettaire ruimte voor de volgende legislatuur reeds voor twee derde werd ingenomen. Ook wij hebben dromen die we willen verwezenlijken en ondertussen nemen de zorgtekorten onaanvaardbare proporties aan.

De heer Luc Martens : Op het terrein zien we enkele zeer reële problemen. De Centra voor Volwasseneneducatie melden een enorme achterstand in de uitbetalingen. Zij moeten een beroep doen op financiële instellingen om dure overbruggingskredieten te verkrijgen. De rekeningen worden niet meer betaald, zodat de Vlaamse regering als een onbetrouwbare partner wordt beschouwd.

Minister Dirk Van Mechelen : De terbeschikkingstelling werd budgettair volledig geregeld, zowel voor 2003 als voor 2004.

De heer Eric Van Rompuy : Er is een grote kloof tussen wat men ons in het parlement komt vertellen en de situatie op het terrein.

Minister Marino Keulen : Wat de noden in de sociale woningbouw betreft, kan men afleiden uit de cijfers dat het totale investeringspeil 14,7 miljard BEF bedraagt. Dit betekent een verdubbeling ten opzichte van het investeringspeil tijdens de beleidsperiode van de heer Van Rompuy in 1999. In de huidige regeerperiode werd meer aandacht besteed aan deze sector dan ooit voorheen.

De heer Eric Van Rompuy : De regering wordt beoordeeld op resultaten, niet op doelstellingen. Na vier jaar kan men enkel vaststellen dat de Vlaamse regering gefaald heeft op sociaal en economisch vlak, en inzake werkgelegenheid en onderwijs. Minister Vanderpoorten heeft het vertrouwen verloren van de leerkrachten en heeft de leefbaarheid van het hoger onderwijs in het gedrang gebracht. Wij hebben nochtans meegewerkt op positieve wijze. De hervormingsdrift, de administratieve betutteling en de ideologische aanvallen van de heren Dewael en De Gucht ten opzichte van het vrij onderwijs hebben het vertrouwen van onderwijzmensen geschaad. Indien de christen-democraten niet sterker aanwezig zullen zijn tijdens de volgende regeerperiode, zal de aanval op het vrij onderwijs zeker worden voortgezet.

Er zijn 17 ministers geweest, grotere kabinetten dan ooit en een administratie die minder contact heeft met het beleid. Het economisch instrumentarium werd gedestabiliseerd. Men spreekt over een gemeentedecreet, waardoor de burgemeester rechtstreeks verkozen zou worden. Zelfs de Leuvense burgemeester Tobback zegt dat dit onhoudbaar zou zijn op bestuursniveau.

De Vlaamse regering zou, 8 maanden voor de verkiezingen, een geheim akkoord hebben gesloten om nieuwe

kieskringen in te voeren. Aangezien men daarvoor op Vlaams niveau geen twee derde meerderheid kan behalen, probeert men steun te zoeken op federaal niveau. Men wil dus het Vlaamse kiesstelsel op federaal niveau veranderen met behulp van de Franstaligen.

Mijn conclusie is dat deze regering enkel bezig is met verkiezingen en electoraal gewin. Ik eis dat men voor de hoofdelijke stemming een verklaring aflegt over de wijze waarop we naar de verkiezingen gaan. De Vlaamse instellingen worden steeds meer de speelbal van de federale regering.

Deze discussie staat symbool voor deze regeerperiode, waarin de Vlaamse instellingen steeds meer de speelbal worden van het federale niveau. Vlaanderen is een ondergeschikt bestuur geworden. Meer bevoegdheden moeten we de komende jaren niet verwachten.

Elk overlegcomité levert Vlaamse overwinningen op die we zelf moeten betalen zoals de voorfinanciering van de spoorinvesteringen en de Elia-heffing. Nu eist de minister-president compensaties van de federale regering bij een eventuele daling van de werkloosheid. Hij zal echter met een kluitje in het riet worden gestuurd, zoals bij de afspraken rond de Kyoto-normen.

De Vlaamse regering is zelfs van plan om haar begroting te helpen financieren met een deel van de opbrengst van de fiscale amnestie. Zelfs Agalev heeft hiertegen geen morele bezwaren. Impliciet keurt deze partij de fiscale amnestie mee goed, als ze maar aan de macht blijft en zo paars uit de nood helpen. Hebben de groenen dan geen enkel zelfrespect meer ?

Wij willen dat deze meerderheid wordt doorbroken. Het non-beleid van de afgelopen periode blijkt duidelijk uit de cijfers. De paars-groene regering heeft op verschillende domeinen gefaald, maar blijft de verantwoordelijkheid doorschuiven naar haar voorgangers. Nochtans heeft ze de kans gehad om een beleid te voeren.

In juni 2004 zullen de Vlamingen daarover kunnen oordelen. Het wordt tijd voor een echte verandering. Wij zullen niet stunten, we zullen vetrekken vanuit de concrete bekommernissen van de mensen. (*Applaus bij CD&V, het VB en VU&ID*)

De heer Francis Vermeiren : Vanuit de oppositie kan de heer Van Rompuy moeilijk een andere taal spreken. Na zijn redevoering heb ik evenwel telkens de zware taak om zijn beweringen te weerleggen en om het doemdenken weg te werken.

Ik kan me inbeelden dat de Vlaamse regering het laatste jaar van de regeerperiode liever met meer zorgeloze economische vooruitzichten had willen aanvatten. Ook Vlaanderen blijft immers niet ongevoelig voor enkele opeenvolgende jaren van internationale economische vertraging. Toch is de Vlaamse regering erin geslaagd een project op het getouw te zetten dat ons toelaat de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien.

De vernieuwde Vlaamse regeringsploeg was de afgelopen maanden het voorwerp van een zeker scepticisme. Met het project dat ze ons vandaag voorlegt, zal ze zich aan het einde van de rit hoogstwaarschijnlijk aan de kiezer kunnen voorstellen als een volwaardige en kwaliteitsvolle bestuursploeg.

Een beleid kan alleen maar succesvol zijn als men op de gepaste ogenblikken juist bijstuurt. Dat is precies wat deze regering voor het volgende jaar van plan is. Met de iets gunstiger ogende economische prognoses, wil ze het beleid prioritair richten op de versterking van het sociaal-economisch weefsel. Dat is alleen mogelijk dank zij de fundamenten die in de afgelopen vier jaar zijn gelegd.

Deze realisaties zijn trouwens gebeurd zonder de budgettaire orthodoxie te verlaten. Ik denk in het bijzonder aan de CAO's en de comfortverhogende maatregelen in het onderwijs, aan de forse investeringen in de sociale huisvesting, aan de CAO's in de welzijnssector, aan het persoonsgebonden budget voor gehandicapten en aan de investeringen in rioleringswerken.

Mevrouw Sonja Becq : We staan achter de CAO's in de welzijnssector. De lonen van de DAC-personeelsleden werden echter nog niet betaald door de regering en moeten dus worden voorgefinancierd door de instellingen, die daarvoor kaskredieten moeten opnemen. De regering moet haar verbintenissen nakomen.

De heer Francis Vermeiren : Ik ontken niet dat sommige zaken voor verbetering vatbaar zijn. Mevrouw Becq kan echter niet betwisten wat ik heb gezegd.

De talrijke fiscale maatregelen hebben ervoor gezorgd dat de Vlaamse burgers - in tegenstelling tot de Nederlandse - geen koopkracht moeten inleveren. We denken daarbij aan de verlaging en de meeneembaarheid van de registratierechten, aan de afschaffing van het kijk- en luistergeld, aan de gelijkschakeling van stiefkinderen en natuurlijke kinderen inzake successierechten, aan de verlaging van de BIV voor milieuvriendelijke wagens en aan een vrijstelling van successierechten in VEN-gebieden. De oppositie doet alsof het hier gaat om ingrepen in de marge, waarvan de bevolking het effect niet voelt. Het tegendeel is waar. Het betreft maatregelen met een belangrijke economische impact. Ik heb trouwens geen enkel oppositielid horen verklaren dat hij het met deze maatregelen niet eens is.

Tegen deze achtergrond wil de meerderheid in het laatste jaar van de regeerperiode vooral de sociaal-economische uitdagingen aangaan. De VLD-fractie steunt deze optie met overtuiging. Tegelijk handhaaft de regering de verbintenissen die ze in het verleden is aangegaan. De VLD-fractie staat erop dat ook het federale niveau dat doet. De politieke akkoorden over de Elia-gelden dienen volledig te worden uitgevoerd.

De Vlaamse regering heeft de voorbije jaren geïnvesteerd in moderne wagons, terwijl ze kon blijven gebruik maken van de oude vertrouwde locomotief. Het is essentieel om in die locomotief te blijven investeren omdat het te volgen tracé onverwachts bergop gaat en de wagons moeten blijven worden voortgetrokken. De Vlaamse regering kiest ervoor om geen wagons af te koppelen, maar om de locomotief meer trekkracht te geven en zo de trein op de sporen te houden.

De liberalen kiezen uitdrukkelijk voor de drie pijlers die het sociaal-economische beleid voor de toekomst moeten schragen : de lastenverlaging voor het bedrijfsleven, de investeringen ten bate van de mobiliteit, en de infrastructuur en het ondersteunen van de creativiteit. Het federale niveau beschikt over de grootste mogelijkheden op het vlak van de loonkostenverlaging, maar we mogen onze eigen mogelijkheden niet veronachtzamen. De afschaffing van het gewestelijke aandeel op de onroerende voorheffing is een belangrijke hefboom. Daarnaast zijn er de mogelijkheden op het vlak van de administratieve lastenverlaging, waarvan de Vlaamse regering terecht een van haar prioriteiten maakt.

Verder zijn doorgedreven investeringen in mobiliteit en infrastructuur broodnodig om het Vlaamse bedrijfsleven bereikbaar te houden, en te maken voor klanten en leveranciers. Als dat niet gebeurt, bloeden de bedrijven op termijn dood. Het afwerken van de missing links is nu meer dan ooit aan de orde. De bereikbaarheid van economische centra moet gegarandeerd blijven en er moet bijzondere aandacht worden besteed aan de havens. Ten slotte moet de creativiteit worden gestimuleerd. De grootste uitdaging voor ons continent ligt op het vlak van de opdeling tussen de Europese seniorenclub en de Aziatische jeugdclub. Daarom is het noodzakelijk om permanent de creativiteit te prikkelen, innoverend te werken en nieuwe markten te creëren.

Dat is de grondslag van het liberale mensbeeld en ons antwoord op de middelmatigheid waarin het soms verleidelijk en comfortabel is om zich te nestelen. Een dergelijke houding werkt maatschappelijk verlamdend. Een maatschappij moet mensen koesteren die deze houding willen overstijgen. Een beleid dat de indruk geeft dat gemeenschapsvoorzieningen gratis zijn, gaat daar dwars tegen in. Het bevestigt het waanbeeld dat individuele inspanningen nutteloos zijn. Dat betekent evenwel niet dat liberalen tegen elke vorm van solidariteit zijn. Een gemeenschap moet solidariteit opbrengen voor wie in moeilijkheden verkeert en hulp nodig heeft, maar moet de mensen ook responsabiliseren. De toekomst mag niet worden gehypothekerd.

In die optiek heb ik me vorig jaar verzet tegen de steeds meer veld winnende gedachte dat forfaitaire belastingen uit den boze zijn en dat alles inkomensgerelateerd zou moeten worden. De liberalen zijn geen voorstander van de beslissing van de Vlaamse regering om de forfaitaire huisvuilbelasting tegen 2007 af te schaffen. We zullen ons gegeven woord niet verbreken, maar we moeten ons dringend bezinnen over de vraag of de grens nog niet is bereikt. De liberalen willen in elk geval vermijden dat we straks in de chip van onze bankkaart een identificatie meekrijgen waarmee ook de brandstofprijs aan de benzinepomp aan het inkomen wordt gerelateerd.

Ten slotte is er de vraag waarom Vlaanderen de Olympische Spelen van 2016 niet zou kunnen binnenhalen ?

Waarom zouden we ons daarvoor geen kandidaat mogen stellen ? De weg zal niet eenvoudig zijn, maar ik vind dat we ervoor moeten gaan. De VLD-fractie is daartoe alvast bereid. (*Applaus bij de VLD, sp-a, AGALEV en VU&ID*)

De heer Miel Verrijken : We mogen niet vergeten dat de hele Spaanse natie heeft meebetaald aan de Olympische Spelen in Barcelona.

De heer Francis Vermeiren : We mogen er niet van uitgaan dat Olympische Spelen alleen maar door de natie betaald worden. Vergeet de inbreng van sponsors niet.

De heer André Denys : Niet alle Olympische Spelen waren winstgevend, maar in Barcelona hebben ze zowel voor directe als voor indirecte winst gezorgd.

Toen de Vlaamse regering begin de jaren tachtig besloot op het Martelarenplein te zetelen, steunde zowel meerderheid als oppositie dat ambitieus project. Toen Antwerpen en Brugge culturele hoofdstad van Europa wensten te worden, stond iedereen daarachter. Waarom slagen we er niet in om ons achter zo'n ambitieus project te scharen wanneer het over sport gaat ? De heer Van Rompuy deed er ook al spottend over.

De heer Carl Decaluwe : De heer Van Rompuy doet daar niet spottend over, hij is gewoon realistisch. Op de Staten-Generaal van de sportclubs, vond men het idee schitterend maar wees men tegelijk op dringender problemen die niet zo'n gigantische investering vereisen. Er moeten eerst initiatieven genomen worden om de vrijwilligers te ondersteunen en er is infrastructuur nodig om te kunnen trainen.

Hoe zal de Vlaamse regering er overigens in slagen alle vereiste infrastructuur te bouwen binnen de normen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen ? Vlaanderen heeft zijn kandidatuur nog niet ingediend of er is al ruzie met Wallonië en Brussel.

De voorzitter : Ik stel voor om de discussie over dit ene aspect van de Septemberverklaring af te ronden.

Minister Marino Keulen : Ik was ook op de Staten-Generaal en had daar de indruk dat men de Olympische Spelen als hefboom ziet voor meer en betere infrastructuur. Sport krijgt zo een prominente plaats op de politieke agenda, als nooit tevoren. Het is ten slotte niet omdat Parijs, Londen en Kaapstad kandidaat zijn, dat alle infrastructuur daar al voorhanden is.

De heer Filip Dewinter : Minister-president Somers lijkt meer en meer op de illusionist Rasto Rastelli. Die man heeft succes met zijn shows waarin hij mensen bij de neus neemt. Van een politicus verwachten de mensen niet dat ze bij de neus genomen worden. Een politicus mag geen luchtkastelen bouwen, hij moet een degelijk beleid voeren.

Het gaat niet goed met Vlaanderen en de Vlaamse regering. De heer Dewael verliet het zinkende schip. De middelen zijn op net nu er geld nodig is. Groen werd electoraal afgeslacht waardoor paars-groen alleen nog een virtuele meerderheid heeft. Tijdens de begrotingsopmaak lagen de ministers overhoop en de federale regering gebruikt Vlaanderen als melkkoe. Het vertrouwen van de Vlaming in de Vlaamse regering is op drie maanden tijd flink gedaald.

Volgens minister-president Somers is er echter niets aan de hand. Maar zou hij het zich nog niet beklagd hebben dat hij dit ambt heeft aanvaard ? Van zijn zogenaamde politieke vrienden kreeg hij niet meer dan een vergiftigd geschenk. Voor 18 mei was er geen vuiltje aan de lucht, maar sindsdien blijkt dat het toch niet zo goed gaat met de modelstaat. In augustus waren er 30.000 meer niet-werkende werkzoekenden dan een jaar geleden waardoor de werkloosheidsgraad 9,15 procent bedraagt. Minister-president Somers verwijst wel naar de relance in het Midden-Oosten en de Verenigde Staten, maar de OESO voorspelt niet meer dan een lichte verbetering. De meeste waarnemers zijn voorzichtig geworden, maar minister-president Somers blijft een naïeve optimist.

De grote voorstanders van de alles-gratis-politiek hebben het schip inmiddels verlaten, maar uit de kastoestand blijkt duidelijk dat het geld op is. Er was zelfs een rondzendbrief van minister Van Mechelen

nodig om een en ander bij te stellen. La Libre titelde deze zomer zelfs : Vlaanderen is blut. Een ware vernedering voor Vlaanderen.

Minister Dirk Van Mechelen : Tussen 1999 en 2002 deed Vlaanderen het 2,2 miljard euro beter dan het slechtste scenario van het Stabiliteitspact. De daling van de Belgische staatsschuld is volledig een Vlaamse verdienste.

De heer Filip Dewinter : Daarmee bewijst u precies dat er een brede kloof gaapt tussen het reële Vlaanderen en deze virtuele regering.

De minister-president heeft gisteren aangetoond over enig retorisch talent te beschikken. Ik onderschrijf zijn analyse van de problemen zelfs grotendeels. Maar daar houdt het dan ook op. Oplossingen biedt hij niet aan. Hij wil Vlaanderen wel redden, maar beschikt daarvoor nu eenmaal niet over de financiële en politieke middelen.

Daarom kiest hij dan maar voor de vlucht vooruit. Met de Vlaamse kandidatuurstelling voor de Olympische Spelen hoopt hij zijn populariteit op te krikken. Jammer genoeg gaat het slechts om een rookgordijn om de financiële en politieke problemen van de Vlaamse regering te verbergen, want door de organisatie van deze wereldmanifestatie zou Vlaanderen zich duidelijk kunnen profileren als autonome regio. De reactie van allerlei Belgische instanties spreekt in dat opzicht boekdelen. Het Vlaams Blok verwijt de minister-president dat hij deze oproep louter gebruikt als een goedkope verkiezingsstunt en er zo voor zorgt dat Vlaanderen het kan vergeten in de komende decennia ooit nog een geloofwaardige kandidatuur voor de Olympische Spelen in te dienen. Ik heb trouwens nog een sportieve tip : waarom geen Vlaams nationaal elftal opstarten?

Neen, wie het Vlaamse belang echt wil dienen, zorgt voor een eigen Vlaamse sociale zekerheid en eigen Vlaamse fiscale middelen. Wie bezorgd is om de toekomst van Vlaanderen, streeft naar Vlaamse autonomie en onafhankelijkheid. (*Applaus bij het VB*)

De heer André Denys : Het Vlaams Blok is dus van mening dat Vlaamse onafhankelijkheid een antwoord kan bieden op de sociale en economische uitdagingen. Daar ben ik niet van overtuigd. Het Vlaams Blok is immers voorstander van een meer geïsoleerde positie in Europa, terwijl het voorbeeld van Zwitserland ons leert dat dit zeker geen garantie is voor economische groei.

De heer Filip Dewinter : Vlaams nationalisme is niet hetzelfde als isolationisme. Kroatië en Tsjechië doen het bijvoorbeeld economisch zeer goed. De onafhankelijkheid heeft er voor een enorme economische dynamiek gezorgd.

De heer André Denys : Zij doen het economisch goed omdat ze van een communistisch naar een kapitalistisch systeem zijn overgestapt.

De heer Filip Dewinter : Het Vlaams Blok zou al zeer tevreden zijn, mocht de VLD werk maken van de splitsing van de sociale zekerheid, zoals ook in het Burgermanifest van Verhofstadt was te lezen.

De heer André Denys : De VLD heeft nooit gesproken over separatisme.

De heer Filip Dewinter : Recent verklaarde Herman De Croo dat het Belgische federalisme niet bestaat : het is of België, of Vlaamse en Waalse onafhankelijkheid. Hij heeft gelijk. Federalisme komt erop neer dat Vlaanderen als melkkoe wordt behandeld door Wallonië. Het Vlaams Blok is de nepoplossingen meer dan beu. (*Applaus bij het VB*)

Inzake dat streven naar Vlaamse autonomie blijven we intussen op onze honger zitten. Vlaanderen mag nu wel zelf beslissen over de wapenlicenties, maar dat was gewoon om Wallonië ter wille te zijn. Van de resoluties met Vlaamse eisen die in 1999 bijna unaniem werd goedgekeurd door het Vlaams Parlement, wordt weer niets uitgevoerd. Minister-president Somers heeft bij de federale regeringsonderhandelingen geen Vlaamse eisen gesteld. Alleen de vraag hoe de deelstaten kunnen helpen om de federale overheidsschuld te saneren kwam aan bod.

De Waalse minister-president was hierover zeer duidelijk : de staatshervorming dient niet om de gewesten en gemeenschappen te laten opdraaien voor de financiële problemen van de federale regering. Het is juist dat de federale regering zelf moet opdraaien voor haar financiële problemen. Maar het is intussen wel zo dat alle staatshervormingen slechts één doel hadden : de georganiseerde diefstal van Vlaamse gelden voor gebruik in Wallonië te bestendigen. Door Vlaanderen te laten opdraaien voor de put in de federale sociale zekerheid, kan de federale regering een aantal kostenbeheersende ingrepen in de sociale zekerheid uitstellen. De Parti Socialiste kan weer een tijdje gerust zijn.

De toespraak van de minister-president maandag heeft me ook aangenaam verrast. Voor het eerst in vijf jaar werd expliciet ingegaan op de haveninfrastructuur. Het is evident dat aangevatte werken worden afgewerkt, maar het is zeer hoopgevend dat de werken aan de Liefkenshoekspoortunnel volgend jaar al kunnen worden aangevat. De regering mag intussen de andere belangrijke havendossiers niet uit het oog verliezen. Ik denk dan aan de Scheldeverdieping, een dossier waarin Vlaanderen assertie ver moet optreden. Het Antwerpse Havenbestuur keurde gisteren trouwens een motie goed om een lex specialis goed te keuren om de Nederlandse overheid ertoe te kunnen bewegen haar interne wetgeving ondergeschikt te maken aan internationale verdragen.

Vroeger gaven we Vlaamse centen in ruil voor Vlaamse bevoegdheden. Dat was fout, maar we kregen in ieder geval iets. Nu geven we centen voor federaal misprijzen. Stank voor dank is nu het motto.

Ik verdenk er de paarse partijen van bewust de Vlaamse regering te verzwakken. De Vlaamse regering is een regering van politieke dwergen, van onervaren of uitgebluste politici. De heer Herman De Croo bevestigt de onmacht van deze regering. Die zwakke regering komt het federale gezag trouwens ten goede.

De minister-president beweert een tegenstander te zijn van het stemrecht voor vreemdelingen. Nochtans zal Vlaanderen wellicht met medewerking van sp-a en Agalev met dat stemrecht opgezadeld worden. Daarom roep ik allen op om een Vlaamse volksraadpleging daarover te organiseren. Dat zal de voorstanders wel op andere gedachten brengen. Al sinds maart 2002 ligt een voorstel van decreet ter instelling van Vlaamse volksraadplegingen op verdere behandeling te wachten. Het is aan de regering om een initiatief te nemen.

De minister-president is opgezadeld met een puinhoop, een lege kas en een regering met onervaren of uitgebluste ministers, dus zonder middelen en bevoegdheden om het verschil te maken. In zijn opsomming van innoverende bedrijven is de minister-president trouwens de VLD vergeten : het bedrijf dat de grootste luchtbel ter wereld blaast.

Minister-president Somers weegt te licht, heeft te weinig ervaring en is onvoldoende onafhankelijk om Verhofstadt van antwoord te kunnen dienen en de Vlaamse belangen veilig te stellen. Paars-groen is failliet, de minister-president is de curator. Deze regering is tevens de achillespees van de paarse constructie.

Op 13 juni krijgt de Vlaamse kiezer de kans om paars-groen weg te stemmen, waardoor ook het federale paarse kaartenhuisje in elkaar zal stuiken. Wij zullen vandaag het voorbeeld geven. (*Applaus bij het VB*)

De heer Bruno Tobback : Aan het vijftig jaar oude flamingantisme van de heer Dewinter hebben werkzoekenden of bedrijven geen boodschap. Hij kan zijn klachtenboek nieten aan de verklaring van de heer Van Rompuy. Beiden ontbreekt het een visie of een reël alternatief. Problemen zijn nog nooit opgelost door te zeuren of ze te ontkennen. Besturen wil zeggen problemen aanpakken zonder ze onnodig op te blazen.

Er is inderdaad een probleem : Vlaanderen heeft een lage groei en er is een negatieve internationale conjunctuur. In deze regeerperiode zal de schuld echter gehalveerd zijn en er is nog steeds overschot op de begroting. Als er duidelijke prioriteiten zijn, zullen er geen grote problemen ontstaan.

Mijn partij wil vooral investeren in werkgelegenheid en de kwaliteit van de samenleving. We zijn tevreden dat de Septembeerklaring de wederzijdse beïnvloeding tussen de kwaliteit van de samenleving en de aantrekkelijkheid van de economie erkent. Dat is het grote verschil met de aanpak van de heer Balkenende, die een sociaal bloedbad creëert. Ik heb de indruk dat de christen-democraten in Europa dichter aanleunen bij Berlusconi dan bij Rerum Novarum. Dat is niet de keuze van de socialisten. (*Rumoer*)

De heer Eric Van Rompuy : Na 11 september werden er geen keuzes gemaakt, de bevolking mocht enkel gratis televisiekijken. Nu is er geen geld meer om een werkgelegenheidsbeleid te voeren. De socialisten ontkennen de problemen, maar zelfs minister Vandenbroucke erkent dat het bijna te laat is en dat er twee jaar niets gedaan is.

De heer Bruno Tobbacq : Geef dan een alternatieve visie.

De heer Eric Van Rompuy : Twee jaar geleden had ik de moed het kortetermijnconsumptiedenken te laken en bepleitte ik voor middelen voor onderwijs en ontwikkeling, vorming en diepte-investeringen. Toen werd ik weggelachen. Uw vraagbenadering heeft niet gewerkt. Lopen op de catwalk in Londen of ijveren voor Olympische spelen in Vlaanderen lost de fundamentele problemen niet op. Dat staat in schril contrast met de DIRV van de jaren tachtig. Nu moeten er initiatieven genomen worden, maar minister Landuyt doet zelfs niets met de bevoegdheden waar Vlaanderen wel over beschikt.

De heer Bruno Tobbacq : Ik stel vast dat wij ieder jaar hetzelfde debat voeren met de heer Van Rompuy. De Septemberverklaring geeft niet enkel een opsomming van de lijst met lastenverlagingen, maar spreekt ook over schuldvermindering en een stijging van het budget voor wetenschappelijk onderzoek, onderwijs, huisvesting en sociale zaken. Het verhaal van de heer Van Rompuy klopt niet, aangezien hij enerzijds verkondigt dat de regering niet genoeg inspanningen levert en anderzijds beweert dat ze te veel uitgeeft. De heer Balkenende heeft toch één voordeel, namelijk dat hij eerlijk genoeg is om een van beide richtingen te kiezen.

De heer Eric Van Rompuy : De PvdA heeft de moed niet gehad om de puinhoop die paars heeft nagelaten op te lossen. Dit zal in Vlaanderen ook het geval zijn. Binnen twee jaar zullen wij gevraagd worden mee een oplossing te brengen omdat paars-groen niet de moed heeft op tijd de nodige maatregelen te nemen.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : De heer Tobbacq beweert steeds dat de kas niet leeg is, maar uit gesprekken die ik had met mensen van verscheidene administraties blijkt dat er wel degelijk problemen zijn. Slechts één vijftiende wordt per maand vrijgegeven in plaats van één twaalfde. Men heeft dus minder geld ter beschikking om de plannen te verwezenlijken die men opgesteld heeft aan het begin van het jaar. Het is niet mogelijk deze plannen aan het eind van het jaar nog aan te passen.

Inzake openbare werken blijkt dat aannemers weer langer op hun geld moeten wachten en dat de verwijsinteressen weer opduiken, die wij met de socialisten hadden teruggedrongen. Volgend jaar is er geen geld om riolen aan te leggen omdat men er voor koos bossen aan te kopen.

De heer Bruno Tobbacq : Het is niet waar dat ik de problemen ontken : ik heb net gezegd dat er zich een probleem voordoet. Er zijn echter twee manieren om daarop te reageren. Enerzijds kan men erover zeuren en dit met talloze voorbeelden onderstrepen, anderzijds kan men naar een oplossing zoeken en een constructieve visie brengen. Dat laatste is dan ook wat deze Septemberverklaring doet. Deze regering maakt niet de keuze een sociaal bloedbad aan te richten zoals dat gebeurt in Nederland. Ook kiest de regering ervoor te investeren in opleidingen om het werkloosheidsprobleem aan te pakken. Competitiviteit wordt niet enkel vertaald in termen van kostenbeheersing. Er zijn gevoelige inspanningen geleverd inzake lastenverlaging, en die moeten waar mogelijk worden verder gezet. Vlaanderen kan echter een wereldwijde concurrentiestrijd niet winnen door te proberen de goedkoopste te zijn. Een stabiele koopkracht, een veilige en aantrekkelijke leefomgeving en goede gemeenschapsvoorzieningen maken deel uit van onze economische aantrekkingskracht. Dit klinkt veel beter dan het pleidooi van de voorzitter van het VEV, die vroeg de gezondheidszorg af te bouwen ten gunste van een lastenverlaging voor de bedrijven.

Om van Vlaanderen in de 21ste eeuw een daadkrachtige regio te maken, hebben we nood aan consensus in plaats van provocatie. We hebben geen nood aan steriele discussies over een kostenverdeling, maar wel aan een visie over toekomstgerichte investeringen die onze levensstandaard bewaren. Niet alleen de overheid maar ook bedrijven dienen hun inspanningen voor innovatie en onderzoek op te drijven. Wat betreft durfkapitaal is het gat tussen vraag en aanbod niet in de eerste plaats te wijten aan het ontbreken van stimulansen van de overheid, maar meer aan de banksector die onder invloed van schaalvergroting risico's vermijdt. De aangekondigde conferentie over ondernemingschap biedt een kans om een pad uit te tekenen

naar een toekomstig welvarend Vlaanderen. Daarvoor zijn inspanningen nodig van zowel overheid als ondernemers.

Ik ben tevreden met de band die de minister-president legt tussen de kwaliteit van voorzieningen, samenleving en economische welvaart, maar deze visie doet ook tekort aan een aantal intrinsieke waarden van de inspanningen die moeten geleverd worden. Zorg voor hulpbehoevenden, het milieu en de verkeersveiligheid hebben een eigen morele en praktische waarde. Het is goed dat deze regering weer zwaar zal investeren in het verbeteren van de verkeersveiligheid en het wegwerken van wachtlijsten in de zorgsector. De minister van Huisvesting blijft zich engageren de doelstellingen die bij het begin van deze regeerperiode werden vooropgesteld te realiseren. Dit moet echter gebeuren in omstandigheden die voor de bewoners interessant blijven. De sp-a stelt zich vragen bij een eventuele verhoging van de huurprijzen in deze sector.

Het kan geen kwaad om na te denken over het project van de minister-president. Daarbij moeten we echter een belangrijk criterium hanteren, namelijk dat de investeringen ten goede moeten komen aan de noden van de mensen. Bij sommige investeringen die passen binnen het project van de Olympische Spelen, is dat het geval. We moeten echter onderzoeken of het sop de kool wel waard is. Zo niet moeten we het geld gebruiken waar het maximaal rendeert voor de mensen. Ik hoop dat deze Vlaamse regering daartoe een bijdrage kan leveren. De regering krijgt daarvoor van ons het vertrouwen. (*Applaus bij de VLD, sp-a, AGALEV en VU&ID*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen opnieuw bijeen om 14.15 uur om onze agenda verder af te handelen. (*Instemming*)

– *De vergadering wordt gesloten om 12.17 uur.*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Chokri Mahassine : gezondheidsredenen ;

Johan Sauwens : buitenslands ;

Claudine De Schepper : familieverplichtingen.

